

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:

Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Kortese-háboru.

(Sz.) A debreceni képviselő-választás mozgalmainak legkezdetén kijelentettük, hogy mi a magunk részéről óvakodni fogunk mindennemű személyeskedéstől s egyéni tisztességében, magánügyekre való hivatkozásokban nem fogjuk megbántani sem az ellenjelöltet, sem hozzá közelebb álló hiveit.

Ugyanezt feltételeztük az ellenpárt részéről is. Sajnos feltevéseinkben csatlakoztunk s ma már ott állunk, hogy ezen kizárólag *politikai* mérkőzésben a Degenfeld-párt részéről mindjobban előtérbe nyomulnak — sajtójukban, korteseik beszédeiben, — az egyéni tisztességet sértő kifejezések, egyéni vonatkozású bántó kitételek és hasonlatok, amelyek nagyon alkalmasak a közönség értelmetlenebb s nem is választó részének felizgatására, egész az idegen ingók meg rongálásáig, a tettelegességig stb.

Az elmúlt vasárnap rendőrségi krónikája bizonyosságul szolgál ennek az állításunknak. Ezen a napon a Degenfeld párt néhány elszánt kortese megakarta zavarni Csanak Jánost programbeszédje elmondásában s verekedést inscenált volna a teremben, ha a rendőrség közbe nem lép, este több ablakot bevertek, zászlókat letéptek stb.

Hogy hová fog ez vezetni, azt elképzelheti minden komolyan gondolkodó ember. Még tiz nap választ el bennünket a szavazás napjától. Ez idő alatt, ha ilyen fokozatosan mindjobban és mindjobban izgatják fel a kedélyeket, ki van zárva, hogy ennek a választásnak lefolyása olyan méltóságos legyen, mint a milyen egyedül méltó Debrecenhez.

Gróf Degenfeld József választási erőszakosságai miatt már egy izben közel 200,000 korona kárt szenvedtek Debrecen főutcai lakosai, kereskedői, a felizgatott tömeg rombolásai révén. Miután most hivatalos részről szó sem lehet ilyen terrorisztikus eljárásokról s a Csanak-párt lépten-nyomon bár lelkes, de nyugodt agitációt fejt ki, kizárólag az elvhűség fegyvereivel küzdve a függetlenségi törekvéseknek, Csanak János megválasztásával való diadalért, a Degenfeld-párt saját maga izgatja fel az utcai népséget.

Korteseiknek, sajtójuknak személyeskedő támadásai gunyos hasonlatai épen, mert sajnosan nélkülözik a komoly nagy fontosságú, ünnepies politikai mérkőzéshez méltó tárgyilagosságot, komolyságot, higgadságot, a választóközönségre nézve hatástalanok maradnak. De feltűzelik az utcai zavargásokra mindég kész, nem választó népséget, a mely azután megismétli majd a vasárnapi rendezést.

Hát, ha ez a célja a Degenfeld-

pártnak, hamarabb elérhetik, mintsem gondolják. De azután Debrecen város egész közönsége előtt vállalják is cselekedetükért a felelősséget.

Mi a magunk részéről nem fogjuk követni őket a személyeskedés, az izgatások terén. Gróf Degenfeld Józsefet mint a Tisza-kormány korrupt rendszerének erőszakos, minden függetlenségi törekvést meggyilkolni akaró, szolgálatkész csatlósát, meggyefőnökét jellemeztük, az ő magán életét nem karrirozzuk, — mint ezt az ellenpárt teszi, sem a magyar ujságíráshoz nem méltó trivialis hasonlatokkal, sem borgőzös beszédekhez nagyon is méltó kitételekkel.

De el is háritunk magunktól minden felelősséget az irányban, ha a rendezések Debrecen utcáin meg fognak ismétlődni. Akkor majd munkájának eredményében gyönyörködjük a Degenfeld-párt s állja is a felelősséget Debrecen város közönségének ítélőszéke előtt.

A vasutasok állásfoglalása.

Válasz a Degenfeld-párt rágalmaira.

(U—i H—k.) A Pesti Napló f. hó 15-iki számában hangzatos cikkben siránkozik afőlött, hogy a debreceni vasutasokat a felsőbb-ség nyomása terelte a függetlenségi és 48-as párt táborába és hogy a Vasutas Szövetség debreceni kerülete ezen felsőbb hatalomnak eszközévé szegődött, holott a politizálást határozottan megtiltják alapszabályai. — Egyik debreceni Degenfeld-párti lap folyó hó 19-iki számában a Vasutas Szövetség politizáló szerepléséről részleteket is tud és úgy tünteti fel a dolgot, mintha a debreceni kerület elnöke ugratta volna be Degenfeldet a jelöltség elfogadásába, azzal, hogy a vasutasok támogatását a Degenfeld-pártnak ígérte oda — s most mégis Csanak mellett vannak a vasutasok.

Mindezen tendenciózus híresztelések és ráfogások ellenében a tényállás a következő:

1. A vasutasokat semmiféle felsőbb hatalom nem befolyásolta; szavazhatnak, ahová nekik jól esik és azon közismert vasutas uraknak, kik a Degenfeld-párt szekerét tolják, a hajuk szála sem fog meggörbülni a szavazásukért, legfeljebb a lapok tendenciózus és a valóságtól nagyon is eltérő informálásért fogják ezek az urak kartársaik méltó neheztelését magukra vonni.

2. A Vasutas Szövetség debreceni kerülete a politikától mindeztideig távol tartotta magát; így nem foglalkozott azzal sem, hogy a jelöltek melyikét támogassák a vasutasok. — Sőt a kerület elnöke akkor, midőn egyes vasutasok a választás ügyének megbeszélése céljából az első, egészen magánjellegű értekezletet a Vasutas Otthon helyiségében kívánták megtartani, az ott összegyűlt vasutasokat az

Otthon helyiségének elhagyására és az értekezletnek más helyiségben való megtartására hivta fel. Ezen az értekezleten aztán, éppen úgy, mint az Angol Királynőben a vasutas választók nagy számban jelentek meg — szövetségi tagok és nem szövetségi tagok egyaránt. Tény, hogy a vasutasok túlnyomó többsége Csanak János mellé csatlakozott, de ebben a szövetségnek semmi néven nevezendő része nincs.

Ellenben a Degenfeld-párt a szövetség elnöke útján a szövetség megegyezését megkísérelte; tehát egyenesen ez a párt akarta a szövetség debreceni kerületét a politizálásba bele vinni. Fáj neki, hogy ez a kísérlete dugába dőlt és most a maga bűnével a Csanak-pártot vádolja meg. Ha a nemes kísérlet sikerült volna, akkor bizonyosan a Degenfeld-párt lapjai tiltakoztak volna leghevesebben a szövetség meggyanusítása ellen.

3. A Vasutas Szövetség debreceni kerületének elnöke sajnálja, hogy őt a Degenfeld-párt teljesen félreértette és ennek folytán a maga jelöltjét egy biztos bukással járó jelöltségbe beugratta.

4. Hiába ir egyik-másik lap akármiféle részleteket a Vasutas Szövetség politizálásáról, mindebből csak annyi igaz, hogy egyes lelkebb vasutasok a Csanak-párt érdekében buzgólkodnak épen úgy, miként más vasutasok a Degenfeld-párt érdekében teszik. Pedig hát a Degenfeld-párti vasutasok közt is vannak szövetségi tagok. Nevekkél mi csak azért nem szolgálunk, mert a választópolgárok személyes jogait sokkal inkább tiszteljük, minthogy akármiféle választási érdekből is őket kiszervezzük, miként egyik helybeli laptársunk a Csanak-párti egyes vasutasokkal szemben tette.

Ugy halljuk, hogy a homokkerti választók között azt a bizonyos lapéldányt ezerszámmra ingyen osztogatták. Bizunk a választópolgárok józan ítélő képességében, hogy ilyen ferdtéseknek felülni nem fognak. Polgártársaink, ha elolvassák a Pesti Napló f. hó 19-iki számát, majd tudni fogják, hogy melyik párton az igazság.

A Csanak János-párt vasárnapi bankettjéről azt írja a Pesti Napló, hogy 300 személyre volt rendelve, de csak 80-an jelentek meg. Azt is írja, hogy a szónokokat folytonos lármá zavarta és hogy a közbeszólókat polgári ruhába öltözött rendőrök akarták a tereméből kivezetni, de ez nem sikerült. Ezzel szemben az igazság az, hogy a banketten legalább 300 választó jelent meg és hogy a programbeszéd meghallgatására zsufolásig megtelt nagyteremben és karzatokon levő tömegeből csakis két izben kiáltott közbe egy szocialista Csanak-ellenes megjegyzéseket; ezeket azonban nem a polgári rendőrök, hanem maga a választó közönség tuszkolta ki.

E két epizódtól eltekintve, úgy a banketbeli felköszöntőket, mint a szép programbeszédet s a budapesti képviselők remek beszédeit csakis a folytonos éljenzés és zugó helyeslés, taps szakította meg.

Mindebből nyilvánvaló, hogy úgy a bu-

dapesti, mint debreczeni egyes lapokat ily szemenszedett ferditésekkel egyazon Dégenfeld-párti forrásból töltik meg és nagyon rosszúl állhat annak a pártnak szénája, ha már ily kétségbeesett eszközökkel akarja a választók józan ítéletét megzavarni.

Ennek a pártnak jobb erkölcsöket kívánunk.

Az adóreform napirenden.

A képviselőház ülése.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Justh Gyula elnök kevéssel tíz óra után nyitja meg az ülést. Az érdeklődés ma már nagyon megcsappant, alig 30—40 képviselő van a teremben. A folyosók is néptelenek. A kormány részéről Wekerle, Günther, Apponyi gróf és Jekelfalussy vannak jelen.

Bizottsági választások.

A jegyzőkönyv hitelesítése, elnöki előterjesztések és irományok bemutatása után névszerinti szavazás útján megejtették az üresedésben levő bizottsági tagsági helyekre a választást. Bizottsági tagok lettek a földmívelési bizottságban: Gaál Gaszton, báró Semsey Miklós, báró Thoroczkay Viktor; az igazságügyi bizottságban: Bizony Ákos, Duchon Ödön, Nagy György; a kérvényi bizottságban: Fried Lajos, Uray Miklós; kivándorlási bizottságban: Nadányi Károly, Pilisy István; könyvtári bizottságban: Eötvös Károly; közigazgatási bizottságban: Csépany Géza; mentelmi bizottságban: Botzenhardt János; munkásügyi bizottságban: Solymossy Endre; naplóbiráló bizottságban: Liphay Sándor; pénzügyi bizottságban: Bizony Ákos, Szentiványi Árpád; közgazdasági bizottságban: báró Manndorf Géza; számvizsgáló bizottságban: Mádi Kovács János, Schriffther József; bíráló bizottságban: Szappanos István; bankbizottságban: Babocsay Sándor; országos ipartanácsban: Hlatky, Schlichter Lajos; közoktatási bizottságban: Bozóky Árpád, Szent-Királyi Zoltán; választójogi reformbizottságban: Bizony Ákos.

Az interpellációs könyvbe Pető Sándor és Szatmári Mór jegyezték be sürgős interpellációt a resicai és ajkai bányakatasztrófa dolgában, melyre az ülés végén tért át a Ház.

Héderváry Lehel referál Harambasics Ágoston mentelmi ügyében. A bizottság nem javasolja a kiadatást.

Kálosi József kéri a „Hrvatska“ inkriminált cikkének felolvasását, ami miatt Harambasicsot kikérik a Háztól.

Héderváry Lehel megnyugtató kijelentése után Kálosi visszavonja kérését. A Ház nem adja ki.

A napirend megállapítása.

Következett a holnapi ülés napirendjének megállapítása. Justh elnök javasolja az adóreform tárgyalásának napirendre tüzését.

Sándor Pál: A napirendhez kér szót. Tiltakozik az adóreform napirendre tüzése ellen, mert a javaslat kellően előkészítve nincs.

Egy hang: De csak a Lipótvárosban.

Sándor Pál: A függetlenségi párton is sokan vannak, akik osztják véleményét. Hivatkozik arra, hogy a belpolitikában bizonyos válság van, továbbá a külpolitikai helyzet sem megnyugtató. A függetlenségi párt két óra hosszat foglalkozott a tavaslattal, mely idő arra sem elég, hogy a javaslatot elolvassák.

Heinrich Antal: Polemizál Sándor Pállal, kijelentvén, hogy nincs igaza akkor, amikor azt állítja, hogy a javaslat nincs előkészítve, mert azt nyomtatásban megkapta minden képviselő hetek előtt a pénzügyi bizottság jelentésével együtt. Kijelenti, hogy az adójavaslat nem politikai kérdés, tehát Sándor Pál azon kifogása, hogy a belpolitikai helyzet bizonytalan, nem elég súlyos érv arra, hogy a javaslat ne tárgyalassék.

Polónyi Géza: (Bálpártiak kiabálnak: házszabályokhoz!) Kijelenti, hogy a pénzügyi bizottság jelentését a szünet alatt osztották szét a képviselők között, az indokolást pedig tegnap osztották szét, tehát senki sem állíthatja, hogy a javaslat kellően elő volna készítve. A városi képviselők által alakított bizottság albizottsága tegnap tárgyalta a javaslatot, a plénum elé csak ezután fog kerülni, hogy volna akkor ez a javaslat kellően előkészítve. Indítványozza, hogy a napirendre tüzést szombatig halasszák el.

Beniczky Ödön: Hozzájárul az elnök napirend javaslatához, mert e javaslat az adók arányos megosztását célozza és végre megszünteti az adó bevallásoknál üzött visszaéléseket. Továbbá kongrua javaslat már megérett a plenum előtti tárgyalásra és azt mielőbb le kell tárgyalni. Kérdi a miniszterelnököt, mikor kerül ez az ügy tárgyalásra?

Wekerle Sándor: Kijelenti, hogy a kongrua 1908-tól kezdve a Ház felhatalmazása alapján már adminisztratív folyósítva lett. Amint az adóreformot letárgyalta a Ház, a kongrua-javaslat tárgyalása fog következni. Sándor Pálnak azt válaszolja, hogy érvei a halasztásra nézve nem komolyak. Polónyinak azt válaszolja, hogy az adóreform javaslatról egész irodalom fejlődött, amely vetekedik a külföldi irodalommal. Letárgyalta a pénzügyi bizottság 19 ülésen át, ott nem láttam Sándor Pált.

Nagy György: Mert kizárják az ellenzékét a bizottságoktól.

Farkasházy Zsigmond: Családiasan tárgyalják a javaslatokat.

Wekerle Sándor: Már kuriozomból is hozzájárul a javaslatnak néhány nappal való kitolásába, azután kéri, hogy a pénzügyi bizottság jelentését tüzzék ki a holnapi ülés napirendjére.

Sándor Pál személyes megtámadtatás címen kijelenti, hogy azért nem jelent meg a bizottsági tárgyalásokon, mert ott az ellenzéki hangot nem türik meg.

Pilisy István: A házszabályokhoz szól és azt magyarázza, hogy a napirendhez joga lett volna szólni.

Elnök kijelenti, hogy nyílt ülésen Pilisy nem jelentkezett.

Pilisy: Az elnök ur közbeszólására . . . (Óriási hahota: gúnyos taps.)

Elnök: (dühösen) Azoknak, akik gúnyosan tapsoltak megjegyzem, hogy az elnöknek joga van bárkit, bármikor félbeszakítani.

Pilisy: Tehát házszabálysértést nem én, hanem az elnök követte el.

Elnök: Ez nem felel meg a valóságnak, ezért rendreutasítom.

Pilisy: Amit mondtam az igaz . . .

Elnök: Nem igaz.

Pilisy: Furcsa, hogy az elnöki székben ilyen szó hangzik el.

Elnök: Kimagyarázó nyilatkozatot tesz.

*

Szünet után több személyi kérdést intéztek el, majd a Ház nagy többséggel elfogadta az elnök napirend javaslatát. Később az interpellációkra tértek át, ezekre azonban Wekerle az idő rövidsége miatt a holnapi ülésen fog válaszolni.

A csatornahálózati pályázatok.

Huszonkét ajánlat.

Tegnap bontották fel a Debreczenben létesítendő csatornahálózatokra beérkezett pályázatokat. A pályázatok felett rövid idő múlva megtörténik a döntés, amely előreláthatólag a Fried és Adorján budapesti céget bizza meg a munkálatokkal, miután ennek a cégnek az ajánlata a legolcsóbb. De nemcsak legolcsóbb, így Debreczen város háztartására nézve a legelőnyösebb, hanem szakértői vélemény szerint is kitértő ajánlat.

A Fried és Adorján cég egyike az ország legkiválóbb szakcégeinek s csatornavállalata a

Nővérek.

A „Debreczen“ eredeti tárcája.

Ezek viruló öreg hölgyek voltak. Grace és Violette, kövérked heterák, költői névvel s heves lelkülettel, akik egy kis teázó helyiséget birtak valamelyik csendes kis utcán Bloomsburyben, a Múzeum környékén.

Grace volt az idősebb nővér; nagy, szőke teremtés, terebélyes és súlyos testalkatú, a földi élvezetek mohó kedvelője, amit különösképen a szeme hirdetett, a mély s olykor féktelen tekintetek, mindenféle étvágyakkal telítve. Kissé sárgás arcborán a szája virított olt-hatatlan piros színben, a lehető legmagasabb fogakkal ékesítve, mint a zongorabillentyűk. A kis teázó háttérben, a félhomályban ült, egy törpe asztal előtt s buzgón jegyeztette az üzemet, vagy elmerengett az üvegajtóra szögelt szemmel s közben várta a szegény kis vendégeket, a muzeumi könyvtárból átszaladó izmos diákokat, vagy a fonnyadozó véneket, akik fáztak, teáztak és pipáztak.

Az ifjabbik, Violette, bántóan rut arcú, lomha szörnyeteg volt, bozontos Medúza-fejű, elborult homlokkal, rövid, bús orral s csörszerű szájjal, mely a maga mohó és élvezet hajlásával s vonalaival az egész lényét koncentráltá valami fantasztikus és képtelen epekedésben. Ő hordta a teát, a különböző cakeket mazsolával s amint a csészéket az asztalra

helyezte, egyben surolta is az ifjakat s a kevésbé véneket, miutegy véletlenül, ügyetlenül, de odaadólag, rejtett érzésekkel. Eredményt azonban aligha ért el.

Női vágyakozása, mint kábult madár szárnycsapása járta be az asztalokat s menten visszaverődött . . . Egy csomó elhárító vagy védekező kézmozdulat támadt ellene, egy pár bosszus tekintet zudult reá s a pipákból zord és ellenséges füstök szállottak feléje s agyonburkolták a fejét. Aki ide ájtott, mind nyugodt, józan s egészséges lelkű ember volt, ama merészebb vagy szokatlanabb vágyakozás nélkül, mely a tulértett és különös gyümölcsöt kívánja, elmúlt és elhízott aggszűzek gyönyörét. S amikor esténként Holborn harangszavára az öreg Violette bezárta a boltot, a korhadt deszkákat nekitámasztva az üvegajtónak s az alacsony ablakoknak, valami fanyar s haragos bánat járta át a szívét, az egész nagy délután sivár és üres emléke s az este, amely ráborult.

Mert a másik, az idősebb s a kövérebb, óh, az igen, az kiszökött ilyenkor! A falak mentén s az alkony bronz-színében lassan végigsompolygott az utcán, eljött a Bloomsbury kertjéig, a kis kaput is kinyitotta s beosont a bokrok közé, a vadgesztenyefák alá, ahol a környékbeli macskapárok gáláns estéket ünnepeltek.

Grace leült, várt, figyelt, valami roman-

tikus füttyöt lesett, mely az ember közeledtét jelzi.

Künn lomhán és fáradtan, a lepergő nap lappangó unalmában, a város végső zajlása volt az est csendje előtt. — Egy pár ember sietett s eltűnt és a nehéz társzekerek előtt békén mentek a lovak, mint a hazatérő tehének.

Aztán este lett, a tér kihalt, a kert elborult, az árnyékok megnöttek s a szomszédos házak ablakaiban remegő topázok gyultak ki sárgás gázfényekben.

A vándor is megritkult s ami magányos lépdegelés hangzott az utcán, az sem a kert felé közeledett. És, sajnos, senki sem füttyült, senki sem jelent a sovány hölgynek az elérkező pere izzó örömet, a békés és háborítlan gyönyört a kert homályos végén, a gesztenyefák alatt, melyeken a fehér virágsüveg halványan világított.

A várakozás első óráját még édes izgalmak hevítették s a hölgy heves tekintete, a kissé bevont szempillák alatt, a szuggesztív öleléseket képzelte el, sőt mintegy izlelgette előre, nyitott szájjal s megenyhült fogakkal a bekövetkezendő boldogságot. De aztán lassan s mélyen, a terjedő sötétség riasztó határában, némi fanyar és csüggedést érzett, amint a csalódás csendesesen bevette a szívét e földi létnek fájdalmával.

— Nem jött. Nem jön. Vajjon miért nem

legnagyobb Ausztria-Magyarországon. Ez a cég készíti különben vízvezetési hálózatunkat is, ami szintén megkönnyíti a munkálatok egységes vezetését. A cég Kassán is épített két hálózatot s Trencsénben legutóbb, dacára, hogy nem ennek a cégnek az ajánlata volt a legelőnyösebb, mégis a Fried és Adorján cég nyerte el a munkálatokat megbízhatóságaért.

Az ülés lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

*

Tegnap délelőtt 12 órakor járt le a csatornahálózatokra vonatkozó pályázatok beadásának határideje. Ezzel egy nagy lépéssel haladt előre a csatornázás ügye. Össze is ült a csatornaépítési bizottság még tegnap délután.

Jelen voltak Kovács József elnöke alatt Aczél Géza, dr. Magoss György, Roncsik Lajos, Latinovics Mihály műszaki tanácsos, Körner Adolf, Várady Géza főmérnök és sok vállalkozó és érdeklődő.

A polgármester üdvözlöi a csatornahálózat építésének ellenőrzésére kiküldött bizottságot. Azután jelenti, hogy 22 ajánlat érkezett be a csatornahálózat elkészítésére, amelyeknek a felbontása egyedüli tárgya az építési bizottság mai ülésének.

A pályázatokat a beérkezés szerint bontották fel. Az egyes pályázó vállalkozók neveit és ajánlatait a következőkben hozzuk:

1. Sesztina Lajos debreceni vaskereskedő cég az a) és b) alatti vasfelszerelésekre 90,333 K 05 fillérért.

2. Nicholson gépgyár r.-t. budapesti cég a vasfelszerelésekre 91,160 koronáért.

3. Hasenöl Ede (Budapest) a vasmunkákra 97,165 koronáért.

4. Hirschler és Stern (Miskolc). Ajánlatot tett az a) alatti csőnek szállítására. A vállalat elnyerése esetén Debrecenben telepet állítanak. Az ajánlati végösszeg 161,802 K 40 fillér.

5. Schuber Mihály és Szilárd Lajos építésvállalkozók (Budapest) az egész munkára 1,422.073 K 90 fillérért.

6. Fischer Henrik építésmérnök (Budapest) az összes munkákra 1,387.523 K 20 fillérért.

7. Schiffer Miksa budapesti építésvállalkozó az egész munkára 10 százalék engedménnyel 1,866.547 K 98 fillérért.

8. Grünvald Testvérek (Budapest). Az ajánlat végösszege 1,715.559 K 04 fillér.

9. Kiss Jenő építésmérnök és gyáros (Budapest). A munka elnyerése esetén Debrecenben fióktelepet állít. Az építési munkákat 222,196 koronáért, a csatornázás összes munkálatait 1,565.652 koronáért vállalja el.

10. Valla József (Budapest). Ajánlatot tesz

az a), az ab) és a b) alatti munkálatokra 10 százalék engedménnyel. Az ajánlat végösszege 1,832.836 korona.

11. Magyar építő r.-t. (Budapest). Az a) alatti munkálatokra 256,810 koronáért, az ab) alattiakra 97,213 K 60 fillérért és a b) alattiakra 1,672.666 K 50 fillérért.

12. Herz Jenő (Miskolc). Az a) és b) alatti munkákért 78,270 K 20 fillérért.

13. „Rella N. és unokaöccse“ budapesti cég az összes munkákra 1,784.173 K 55 fillérért.

14. Br. Pittel Adolf és társa budapesti cég az a) alatti munkálatokra 231,160 koronáért, az ab) alattiakra 111,296 K 20 fillérért és a b) alattiakra 1,490.511 K 09 fillérért.

15. Lukács Vilmos és Testvére debreczeni cég az a) alatti munkákra 106,807 kor. 50 fillérért.

16. Gregerson G. és Fiai budapesti cég az aa) alattiakra 233,900 koronáért, az ab) alattiakra 115,292 korona 69 fillérért és a b) alattiakra 1,519.220 korona 92 fillérért. Csak az összes munkát vállalja el.

17. Pitter és Bransvetter budapesti cég az összes munkálatokra 2,00.554 koronáért.

18. Hazai Asphalt Vállalat budapesti cég az összes munkálatokra 1,705.843 korona 87 fillérért.

19. Ulrich V. J. budapesti cég a vas-munkákra 87,179 korona 76 fillérért.

20. Lenardurri János budapesti cég az aa) alatti munkákra 239,160 korona 30 fillérért, a b) alattiakra 1,490.913 korona 93 fillérért.

21. Fried és Adorján budapesti cég az összes munkálatokra 1,586.766 koronára 45 fillérért és

22. Melocco Péter budapesti cég az aa) alatti munkálatokra 216,055 korona, az ab) alattiakra 111,724 korona 30 fillér és a b) alattiakra 1,741.004 korona 29 fillérért.

Evvel az ajánlatok felbontása véget ért. A polgármester értesítette a megjelent vállalkozókat, hogy a pályázatok dolgában minél előbb dönteni fognak s az eredményről a vállalkozókat értesítik.

Tudomásul.

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága által a képviselőválasztás vezetésére alakított s kiegészített

végrehajtó bizottság

ma és mindennap délutánonként 5 órától 7 óráig ülést tart az *Angol királynő* külön termében.

A lakbérosztályzat revíziója.

Miniszteri kiküldött Debrecenben.

Nagy elégtelenséget keltett a múlt hónapban a debreceni állami tisztviselők között az, hogy Debrecen városát a lakbérosztályzat tekintetében a III-ik osztályba sorozták. Ügyüket magáévá tette a városi közgyűlés is. Határozatot hozott és felirt a miniszterhez a sérelem orvoslása tárgyában.

Hogy mennyire szíven viseli a miniszter a debreceni állami tisztviselők sorsát, azt mutatja azon körülmény, hogy megtette a lépéseket a sérelem orvoslása tárgyában.

Tegnap ugyanis itt járt dr. Kérntler Kálmán miniszteri segédtitkár s élénken és behatóan tanulmányozta a lakásügyi viszonyokat. Csóka Samu tanácsnok vezetésével több tisztviselői lakást meg szemlélt s teljesen tájékozódott a helyzetről. Érdeklődött, hogy azon adatok, amelyek a minisztérium kezében vannak, helyesek-e s ha nem, úgy minden bizonnyal orvoslásra talál az állami tisztviselők sérelme.

Állami segély a Debrecen-nagyvárad vasutnak.

Kossuth Ferenc Biharvármegyéhez.

Nagyvárad tudósítónk jelenti: Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter Biharvármegyéhez intézett leiratával egyszerre a megvalósulás stádiumába juttatta a Nagyvárad és Debrecen között létesítendő helyi érdekű vasut régen huzódó kérdését.

Annak idején több ízben foglalkoztunk már a két szomszéd várost összekötő vasut jelentőségével s évek óta halogatott ügyével. Megirtuk azt is, hogy Biharvármegye annak idején 135,000 koronás hozzájárulást szavazott meg erre a célra, de a belügyminiszter fedezet híján nem hagyta jává a vármegye határozatát. A vasut vállalat engedményesei erre azzal a kérelemmel fordultak Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez, hogy tekintettel arra a veszteségre, ami Biharvármegye hozzájárulásának megtagadásával érte a vasutvállalatot — különböző ellenszolgálatok: pályaudvar kibővítés, csatlakozási építkezések, vonal-

jön? — kérdezte tünődve s egy kevés haggal is, ahogyan a követelődző, a maguk prédáját aggódva őrző aggleányok szoktak. — Mindég jön, — olytatta — rendesen és szépen jön, csak épen ma este maradt el. Vajon miért, ki tudja?

Csakugyan, ki tudhatja ezt? A szerető férfi lelkét tudvalevőleg rejtélyes érzések irányítják, finom, leheletszerű befolyások s titkos hangulatok zengő szárnyalását megakasztják. Talán mást gondolt, mást akart, egyéb zamatokat, — egy francia! Mert francia volt, Alfréd volt, sovány és sötét fiú, bágyadt s közönyös ott, ahol a létnek némi nehézségei voltak, ellenben ravasz, számító és bölcs az általános női epedés előtt, amelyet finoman értett s érvényesített csekély előnyökért. A londoni nagy kavardásban, a füst- és porfellegekben, a déli pálmák s narancsvirágok emlékéit hordozgatta tolokodó tekintetében, a keze lágy volt és vakmerő, a hangja, bár inkább közönséges dolgokat mondott, igen gyöngéden csengett, olykor sóhajtozó akcentusokkal.

— Magához jöttem, Violette, — mondotta e gyöngéd hang, amikor néhány perccel a boltzárás s az idősebb nővér távozása után az üvegajtó deszkáit ostromolta, esdő fuvólázással.

— Hozzám? — kérdezte a hölgy az ajtónyílásban. — Hozzám, naughtly boy? Mit akar?

— Az élet igen keserves, — felelt mosolyogva.

— Ez igaz. Azonban...

Azt akarta mondani: — azonban Grace ott vár magára a kertben, — de hallgatott s lomhán szemlélgette a fiut titokban; a bus orra megnyult mintegy az öröm irányában és a szája elferdült egészen.

Ismét Alfréd szólt:

— Hát jól van — mondotta s valami átmenetet keresett, valami ügyes translációt az utcáról a boltba. — Szomjas vagyok — tette hozzá könnyedén. — Egy csésze teát jaj be innám!

— Megfőzöm. Jöjjen,

S amint bejöttek s egy magas szál gyertya mellett mint az árnyak tovasiklottak: lapangó ösztönük hirtelen egymásra lelt a homályban, mint az erdők mélyén két vad találkozás. Valami zord tragikum lebegése volt a ravatalos fénylésben, a magános gyertya lángjánál, mely nyugtalanul hajlongott s emelkedett, mint egy különös és züllött csillag remegve és kiszélesedve.

Már alig beszéltek.

— Gracet meguntam — mondotta az ember. — Ezentul mindig csak téged foglak szeretni.

— Ez nagyon jó lesz így — felelte möhön a nő.

És hozzá tette igen lelkesen:

— Ha Grace meghalna, szent isten, ha meghalna! Ez volna nekünk a legjobb.

De az idő röptül fölöttük, már bucsuztak, siettek, — a másik már-már hazatérőben volt ekkor, jött sulyos léptekkel, meglazult hajával, keserűn. Az udvarból került be, körül nézett, szimatolt nyugtalan ösztöneivel. Aztán csend támadt a bolthelyiség mélyén, a két nővér ágya körül. Egy szomszédos széken a macskájuk virrasztott zöld szemekkel az éjszakában. A sphinx, aki mindent tudott s hallgatott.

Ök ketten, sulyosan s kövéren az ágyban, olykor sóhajtoztak.

— Mi bajod? — kérdezték kölcsönösen.

— Semmi — felelte az idősebb. S gyötrelmeit leplezve, még hozzátette álmosan s ábrándosan:

— Emlékezem, Alfréd, oly gyöngéd, oly gyönyörűsége volt az este. Ah, be boldog voltam! Ha tudnád, milyen boldog voltam! — mondogatta, roppant fogaival az ajkát harapva.

— Hát én — felelte a másik csendesen, — hát én, szent isten! Oly elhagyott voltam, oly boldogtalan! Ha tudnád, milyen boldogtalan!

És a párnába mélyített szörnyeteg-arcu laltal halkán kacagott magában.

Sz. D.

használat címén az államnak fizetendő 255,000 koronát legalább 100,000 koronával redukálja. A kereskedelemügyi minisztériumban most vették tárgyalás alá a vasutvállalat kérelmét és tetemesen leszállították az államnak fizetendő költségeket.

A biharpüspöki állomás csatlakozási kibővítésénél 19.000 korona, a nagyváradi állomásonál az államvasutnak viz használati díj fejében fizetendő 29000 korona elengedésével összesen 48000 korona takarítható meg. A kereskedelemügyi miniszter tehát az összeg megfizetése alól mindaddig felmenti a vasut vállalatot, míg a részvénytőke jövedelme az előbbi részvények értéke után a 4 százalékot meg nem haladja. Ha azonban a vállalat részvényei 4 százaléknál magasabb hasznot hajtának, akkor ez az állami kedvezmény törlesztendővé válik. Ezenkívül a biharpüspöki állomás párhuzamos vágánya ócska sinekből is építhető, ami 9000 kor. költség megtakarítást jelent.

Az így mutatkozó megtakarítások után a fent említett 255.000 koronából csak 198.000 marad, az az a vasut építkezés 3,444.000 koronás költségelőirányzata 3,387.000 koronára száll le.

Ezzel szemben az ötven éven át kiutalandó 16,220 koronás állam-segélyt a kereskedelemügyi miniszter 16,930 koronára szállítja le, azonban kilátásba helyezi, hogy az így nyújtandó 338,600 korona államssegélyt tetszés szerint részletekben felvehetik a vállalkozók, ha ennek ellenében 338.000 korona értékű részvényt az államnak átutalnak.

Ily módon a debreceni vasut kérdése nagy lépéssel közeledett a megvalósulás felé.

Aki az Odolt következetesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog- és szájpótlást gyakorolja.

Röpülő ezresek.

Bankórabló szél.

A rablók sorába tegnap egy olyan tényező lépett, melynek a rendőrség valóban botlatheti a nyomát. Ez pedig a dermesztő, hideg téli szél, mely tegnap bankókat, ropogós, friss papírpénzeket röpített tova az utcákon. Mindenesetre különös kedvtelés ez, de hát ismeretes, hogy szél-urfi rakoncátlan, sőt még talán a szerb György urfinál is rakoncátlanabb.

Ez a körülmény pedig Hersch Landau nevű borkereskedőnek súlyos és nehéz pénzzeibe került. A borkereskedő a bornak az erejét ismerte ugyan, de a különböző természeti elemek erejét és hatását nem. Ez nem is róható fel bűnéül, mert ő nem természettudós, hanem szegény borkereskedő; de hát ez mit sem változtat a tényeken, melyek a következőképp illeszkedtek bele az alábbi érdekes esetbe.

Hersch Landau potgoráci lakos, borkereskedő. Az itteni nagyvásárra lejött Debreczenbe, hogy bizonyos adásvételi üzleteket lebonyolítson. Jó üzletet csinált. Vigan dörzsölgette össze kezeit, mialatt a Piac-utcán keresztül a Deák Ferenc-utca 22. szám alatti szállóhelye felé aladt.

Hersch Landau mindenekelőtt jó kereskedő, pontos üzletember, nem alterálta az utca abban, hogy mérleget ne csináljon a lebonyolított üzletről. Elővette kövér, duzzadt pénztárcáját s a sok járókelők nem csekély irigységére számolgatni kezdte a százásokat és az ezresekét.

A nyilvános pénztárrevidiálásban ezután következett az incidens. Dél felől erős por-kavaró szélroham száguldott keresztül az utcán és Hersch Landau kezéből egy köteg papírpénzt, mely vagy 3000 koronát képviselt, kiragadott és szétszórta az utca hóval kevert porában.

Hersch Landau megrémülve kapkodott a röpülő bankók után, de nem sok eredményrel, mert a pajkos szél megtette azt a viccet, hogy ahány bankó volt, annyi felé szórta. A járókelőkből pedig többen segítségére siettek Landaunak a pénz összekeresésében. De ebben nem volt köszönet. Addig kerestek, míg a 3000 koronából csak 1600 koronát találtak meg. A többi pénz vagy a szelek szárnyain, vagy némely jószívű segítőkéz ujjain eltűnt. A szegény Hersch Landau mit tehetett egyebet, feljelentést tett a rendőrségen, mely kéri a becsületes megtalálót, hogy illő jutalom ellenében szolgáltassák be az esetleg talált pénzeket.

A Fehérlószálló öngyilkosa.

Hortobágyi Antal fővárosi iskolaigazgató.

A fővárosi zugiskolák áldozata.

Majdnem minden nagyobb kipattantott botránynak itt nálunk halotti áldozatai vannak. — Latkóczy sirján még nem fonnyadtak el a virágok és egy közelmúltban történt botránynak, a fővárosban lezajlott, az ugynevezett zugiskolák botránynak megint van egy halottja, Hortobágyi Antal, budai polgári iskolai igazgató. A szerencsétlen embert, aki bizonyítvány-gyártók társaságába keveredett, nemrégiben felfüggesztették az állásától. A közbeccsületben álló férfi ezt a szégyent nem tudta elviselni és idegzete nem bírta ki azokat az izgalmakat, amiket a vizsgálat ideje alatt elszenvednie kellett s valószínűleg egy önfelédtt percben golyót röpített az agyába és rövid kínlódás után kiszenvedett.

Ez a Hortobágyi Antal pedig azonos azzal az öngyilkossal, ki hétfőn délben a debreceni Fehérló-szállóában vetett véget életének. Az esetről tegnapi számunkban beszámoltunk, de még akkor nem lehetett megállapítani a szerencsétlen ember személyazonosságát, a mennyiben kilétét ő maga igyekezett titokban tartani.

A szenzációs öngyilkosságról a következő részleteket adjuk:

Tegnapi lapunkban megírtuk, hogy a Fehérló-szállóában vasárnap megszállt egy középtermetű, barnahajú, szemüveges, 50—55 éves uri ember, aki a vendégkönyvbe Altmann Hugó nagyváradi kereskedőnek írta be magát.

Ez az ember a hétfő délelőttöt a városban töltötte, csak órák mulva jött haza és szobájába bezárkózott.

Délben az első emeleti szobából, amelyet az idegen elfoglalt lövés zaja hallatszott ki. A szálló szobájában betörte az ajtót és a szobában, az asztal mellett, a földön fekve, átlót halántékkal találták a vendéget. Az orvosi segítség későn érkezett, az öngyilkos nyomban meghalt.

Az asztalon egy, a fővárosi tanácshoz címzett, aláíratlan levelet találtak, amelyben ezeket írja:

Áldozata vagyok annak a hajszának, a melyet ellenem indítottak az elmúlt esztendőben. Kilétemet megmondja Budapesten, József-körut 16. szám, II-ik emelet 23-ik szám alatti lakásban lakó feleségem, született Soom Teréz.

A debreceni rendőrség tegnap táviratilag értesítette a budapesti főkapitányságot, ahol azonnal megállapították, hogy az öngyilkos Hortobágyi Antal 52 éves polgári iskolai igazgató.

Az öngyilkos felesége elmondotta, hogy férje, amióta a hajszá ellene megindult, buskomor volt és most azért ment el vidékre, hogy nyugalmat keressen vidéki rokonoknál. Hajduszoboszlóra utazott 7 nappal ezelőtt, de oda meg sem érkezett. Hortobágyiné sejtette, hogy szerencsétlenség történt és férje eltűnéséről a budapesti főkapitányságot értesítette.

A szerencsétlen ember a nagy botránynak valóban csak áldozata. Az egész dologhoz, neki annyi köze volt csak, hogy állítólag tudott a „gyárosok“ üzemeiről.

Hortobágyi, aki ismeretes volt a pontosságáról és lelkiismeretességéről, önmaga kérte maga ellen a fegyelmet, majd azt is, hogy az iskolai teendők elvégzése alól mentse fel őt addig, amíg az ügy nem tisztázódik.

Hortobágyi azóta, hogy nem járt iskolába, otthon tartózkodott a József-körut 16. szám alatt levő lakásán. A példás családi életet élő ember, aki minden boldogságát a gyerekekben látta, egészen megtört.

Keveset érintkezett az emberekkel, csak a rokonaihoz látogatott el egyszer-mászor, akik a buskomorság felé hajló embert bátorították.

Néhány nappal ezelőtt is egy rokonától jött vissza, aki előtt főfájásról és idegbajról panaszkodott.

— Csak amióta velem ez az igazságtalanság megesett, vagyok ilyen kétségbeesett állapotban; azt hiszem, hogy sokáig nem is bírom ki — mondotta a rokonának.

A rokon azt tanácsolta neki, hogy menjen Karcagra, vagy Debreczenbe a rokonaihoz. Idegenben, ha nem látja a régi környezetét, talán inkább tud majd felejteni. Így jött el Debreczenbe, de az elkeseredettség érzésétől itt sem tudott szabadulni s egy golyóval elintézte egész bánatát és keserűségét.

A szerencsétlen ember esaladjától egy hosszú levélben bucsuzik. Bocsánatot kér ebben, hogy a legválságosabb időben távozik el tőlük, de — ugymond — az izgalmakat nem tudja elviselni tovább, hiszen azok később, vagy hamarabb ugys is sirba döntötték volna. Ezzel végzi a levelet: Éljetek boldogul!

A közoktatásügyi minisztériumban Hortobágyi ügyét minél hamarabb letárgyalják, hogy a halott megkapja az elégtételt, amit az élő már nem birt bevárni.

Hortobágyinak két nagyobb fia Hortobágyi Elemér joghallgató és Hortobágyi Béla dr, orvos tegnap Debreczenbe érkeztek és intézkedtek, hogy a hotttest felszállíttassék Budapestre. Ott fogják eltemettetni.

Korcsolya- és Sport-czipők

nagy választékban
MANDEL LIPÓT
czipő nagy raktárában
Arany János-utczával szemben.

SZÍNHÁZ.

* **A színház hírei.** *Tell Vilmos.* A pénteki *Tell Vilmos* bemutatója előtt a zenekar eljátsza Rossini világhírű *Tell*-operanyitányát Mártonfalvy György karnagy vezetésével. A főbb szerepeket Gazdy, Huzella, Lukács, Kovács Laura, Gyöngyi Izsó, Lugosi, Ternyei, Györe, Bérczi, Gyöngyi, Krasznai, Szilágyi, Torma, Rónai, Tallián, Ligeti, Nádor, Perényi adják. — *A remény,* Heyermans világhírű halászdrámáját az igazgatóság megszerezte és legközelebb színre hozza.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kövérednek, erősek és rózsás színűekké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a **SCOTT-féle Emulsiót.**

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérik figyelembe venni.

Orvosok és bábák az egész földkerekségen állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót,

mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, amelyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Egy eredeti üveg ára 2K. 50.

Kapható minden gyógyszertárban.

A Zenekedvelők-Társaságának harmadik koncertje.

Culp Julia Debrecenben.

Köztudomású dolog, hogy Debrecennek oly magas színvonalú zenekultúrája van, amellyel ritka vidéki város dicsekedhetik. Pedig alig pár év cél tudatos munkássága alapozta meg azt az előkelő színvonalat, amelyen most városunk zenei tekintetben áll. Két zenekedvelő egyesület verseng azért a dicsőségért, hogy bemutassa, megismertesse Debrecen intelligenciájával azokat a muzsikális kiválóságokat, mondhatjuk, fenoméneket, akik bámulatba ejtették az európai metropolisok hangverseny látogató publikumait. E nemes vetélkedésnek csak örvendhetünk, mert nagy részben ez eredményezte zene kulturánk ilyen meglepő rohamos fejlődését.

A Zenekedvelők Társasága harmadik koncertjének *Culp Julia* fellépése kölcsönzött nem mindennapi érdekességet. *Culp Julia* csodálatos hanganyaga, kápráztató előadási virtuozitása meglepte még azokat is, akiknek volt már alkalmuk a leghíresebb hangverseny énekesnőket hallani. Ezek között kétségkívül a legelső és legfényesebb hely illeti meg *Culp Juliát*. Az ő színes mezzoszopránja, ritkán hallott finomságok művészi megérzésére alkalmas organuma tisztán csengő és hajlékony úgy, hogy játszi könnyedséggel simul át a leghalkabb pianissimókból a legmagasabb s legerősebb fortissimókba. — Minden dala után elementáris erővel zúgott fel a taps. Nem egy énekét kellett megismételnie. Legnagyobb hatást ért el az utolsó számával, a nemzetközi népdal egyveleggel, amikor is a különböző népek hangulatainak interpretálásával valóságos extázisba hozta a közönséget.

Művészesemény számba ment a vonós-negyves (*Kemény Rezső, Kladviko Vilmos, Szerény Gusztáv és Schiffer Adolf*) és a zongoratós (*Dienzl-Kemény-Kladviko-Szerény-Schiffer*) szereplése is. Glazuonov és Dvorzsák két művét játszották briliáns technikájukkal, felszínre hozva a klasszikus munkák minden szépségeit.

Sokat lehetne írni arról a precíz összjátékról, amelyet produkáltak, de amelyet szavakkal mégsem tudnánk kellőképpen méltatni.

Ilyen fényes hangversenynek csakis olyan előkelő, elite közönség tudta megadni a keretet, mint amilyen tegnap este a Bika-szálloda dísztermet zsufolásig megtöltötte.

HIREK.

— **A kamara elnökválasztásának megerősítése.** Ma érkezett le a kereskedelemügyi miniszter leirata, melyben érszentkirályi *Szent-Királyi Tivadar* elnökké és *Falk Lajos* alelnökké megválasztását megerősítette.

— **Bizottsági ülés a vármegyén.** Hajdúvármegye közegészségügyi bizottsága ma szerdán a főorvos elnöklété alatt ülést tart.

— **A D. A. A. C. kérelmének teljesítése.** A debreczeni akadémiai athlétikai klub kérelmet intézett a tanácshoz, melyben a február 13-án rendezendő birkozó-verseny költségeire 300 korona segílyt kért. A tanács tegnapi ülésén 200 koronát szavazott meg s erről értesítette a klub vezetőségét.

— **Egy lelkes szerencsétlensége.** Szatmárnémetiből jelentik nekünk: *Gozsa László* szamoszsergi görög-katolikus lelkes a befagyott Szamoson akart átkelni, azonban a jég beszakadt alatta és a partonállók szemeláttára, mivel mentésről szó sem lehetett, a vízbefúlt.

— **A Csokonai-kör** pénteken, január hó 22-én délután 4 órakor a Csokonai-házban választmányi ülést tart. Tárgyak: 1. Jelentések. 2. Beszámoló a Boka-émlékünnepéről. 3. A Kazinczy-pályázat eldöntése. 4. Folyó ügyek. 5. Indítványok.

— **Felrobbant töltény.** Balmazújvároson, mint ottani tudósítónk jelenti, végzetes szerencsétlenség történt, melynek áldozata egy kis 9 éves gyermek. *Bede Miklós* ottani gazdálkodó két fia egy patront lelt. A fiúk elkezdtek vele játszani és baltával ütötték. Eközben természetesen a töltény felrobbant és a 9 éves *Bede Miklóst* arcán és mellén súlyosan megsebesítette. A szerencsétlen fiucska állapota súlyos.

— **Solymosi színésziskolájában** egy tandíjmentes hely megüresedett. Kérvények az igazgatóságához (Darabos-u. 7. sz.) adandók be.

— **Különös rablótámadás.** Nagyon érdekes rablási bűnyűben érkezett tegnap jelentés a debreczeni kir. ügyesszégnek. Az elepi pusztán van nagyobb kiterjedései földje és tanyaháza özvegy *Szarvas Ferencnének*. A tanyát tegnapelőtt este három álarcos rabló

vette körül, a megrémült asszonyra rázárták az ajtót és a többi bejáratokat, ablakokat eltörölték, aztán pedig a magtárból több száz korona értékű buzát szekérral elhordták. Az asszony csak másnap reggel szomszédai segítségével tudott a házból kijutni. Egyenesen a csendőrségre ment és feljelentést tett. A vakmerő tetteseket nyomozzák.

— **Elutasított kérelem.** A bérkocsis ipartársulat elnöke és alelnöke kérelmet intézett a tanácshoz az iránt, hogy őket mentse fel a helypénz fizetés alól. Kérelmeket azzal indokolták, hogy ők sok szolgálatot tesznek a hatóságnak. A tanács tegnapi ülésén a főkapitány javaslata folytán a kérelmet elutasította, mivel az ipartársulat elnökei hivatalos működésükben nem a hatóságnak tesznek szolgálatot, hanem saját bérkocsis társaiknak.

— **A függetlenségi kör bálja.** Aki jól akar mulatni s egy kedves emléket akar szerezni magának, az jöjjön el f. hó 23-án este a „Bika” dísztermébe. Akkor lesz a függetlenségi kör bálja, mely évek hosszú sora óta a farsang legsikerültebb mulatsága. Hogy az idej sem maradjon az előzők mögött, arról *B. Nagy János* elnök s a vele fázadozó rendező-bizottság gondoskodik. A meghívókat már szétküldték. Aki tévedésből nem kapott, de arra igényt tart, forduljon a kör Csapó-utcai helyiségében levő rendezőirodához.

— **Bálbizottságok figyelmébe** ajánlja kiváló szép táncrend készítményeit *Dávidházi Kálmán* és *Társá* könyvkötő és díszműves tüzlete, a hol egészen új modorban, művészi kivitelben készülnek táncrendek és rendezőjelvények. 2343

— **Vigyázzon!** Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz *Rósenberg Béni*, *Bádógos-u. 4.* 2194

— **Percel Carola** tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. *Szent-Anna-utca 22. szám.*

— **Esztertelepi tejgazdaság** szállít hamisítatlan tisztán kezelt tejet legalább 3 liter megrendelésnél hához szállítva októbertől—ápriliséig literenként 24 fill. Áprilistól—októberig 20 fill. Megrendeléseket átvesz *Tóth Gyula* vaskereskedő cég.

— **Szép mellék keresetre** tehetnek szert bármilyen állásu urak, fegyverek, gramfonok, fényképező gépek és mindennemű hangszerek részletfizetéses eladással, bővebbet a *Schwartz* féle pipa üzletben a városházával szemben.

Sürgőnycim :
„BELLÁN DUNACSÉB”.

ÉRTESÍTÉS.

Sürgőnycim :
„BELLÁN DUNACSÉB”.

Tisztelettel értesitem az igen tisztelt gazdaközönséget, hogy

Kéveköté! gyártmányaim fácskáiba ezután céget

„Bellán-Dunacséb”

fogom **bepreálltetni**, miáltal nemcsak gyártmányom jó hírnevét, hanem egyben az igen tisztelt **gazdaközönség érdekeit is védem**, amennyiben lehetlenné teszem azt, **hogy nevem alatt silányabb és kevésbé tartós kéveköteleket hozzanak forgalomba.**

Ez alkalommal azt is szíves tudomásukra hozom, **hogy az ország különböző helyiségeiben az elárusítással megbizandó kereskedők névsorát az április hóban megjelenő árlapomban fogom feltüntetni.** Az árakat megkeresésre azonnal közlöm, megrendeléseket későbbi szállításra már most elfogadok.

Dunacséb, (Bácska) 1909. évi január hó.

Kiváló

tisztelettel:

Bellán Mátyás

kender-, kötéláru-, zsák, ponyva, tenis-, halász- és lóhálók, valamint tornakészletek és hintaágy ipartelepe.

Regény-csarnok.

23. Regény.

A nagy rejtély.

Azon perctől fogva, hogy a szobaleány kezeinek átadtam magamat, úgy éreztem, mintha valami sajátságos módon veszendőbe ment volna valódi személyiségem, — mintha saját lényemből kiléptem volna. Máskor kndélyem aggályos volt s idegrendszerem könnyen túlozva érezte mindazon nehézségeket, melyek utamban álltak. Máskor, ha előttem állt volna egy ily fontos találkozás valamely idegennel, megfontoltam volna, mit lesz tanácsos mellőzni, mit lesz jó előhozni. — Most egyetlen egy gondolatot sem szenteltem az ezredessel való találkozásnak; megmagyarázhatlan bizalmat érzék önmagam iránt és vakon biztam az ezredesben. Most sem a múlt, sem a jövő nem nyugtalanított; meggondolatlanul a jelenben éltem. A kirakatokat néztem, a mint kocsim elrobogott mellettök és más fogatokat, ha mellettünk elhaladtak. Észrevettem, sőt elveztem azon bámuló pillantásokat, melyekkel az arra menő gyalogolók hozzám feltekintének. Örvendve biztattam magamat. „Ez jó kilátás arra, hogy az ezredessel megbarátkozhassam!” Midőn Vivian Placeben, a kapu előtt megállt fogatom, nem fulzás, ha azt mondom, hogy csak egy aggályom volt; — az, hogy otthon találok-e az ezredest.

Egy libéria nélküli szolga nyitott ajtót; vén ember volt, ki úgy nézett ki, mintha ifjabb éveiben katona lett volna. Komoly figyelemmel tekintett rám, mely lassanként alamu-szi tetszésre változott. Fitz Dávid ezredes után kérdezősködtem. A felelet nem volt egészen bátorító; az inas nem tudta, otthon van-e ura, vagy sem?

Átadtam névjegyemet. Névjegyem, melyek menyasszonyi készletemhez tartozának, még a hamis nevet mutatták fel: Woodville Eustacéné. Az inas egy földszinti szobába vezetett s névjegyemmel kezében eltűnt.

Körütekintve, a velem szemközt lévő falban egy toló ajtót vettem észre, mely valamely belső szobába vezetett. Az ajtó nem volt közönséges kinézésű. Oly pontossággal volt a falba illesztve, mintha bele nőtt volna s teljesen beillett annak szélességébe. Kissé figyelmesebben oda nézve, észrevehem, hogy nem tételt be egészen. A lehető legesekélyebb hézag maradt; ez azonban elég volt arra, hogy hallhatóvá tegyen számomra mindent, mi a mellék szobában történt.

„Mit mondott neki, Olivér, midőn utánam kérdezősködött?” kérdé egy férfi hang, mely igen halkán igyekezett szólni.

„Azt mondtam, hogy nem tudom biztosan, itthon van-e az ur vagy sem,” felelé azon szolga hangja, ki beeresztett.

Csend állt ba. Az első szóló csak maga, Fitz Dávid ezredes lehetett. Tovább halgatóztam.

„Ugy hiszem jobb lesz, ha nem fogadom, Olivér,” hangzott ismét az ezredes ajkaitól.

— „Jól van, uram.”
„Mondja, hogy kimentem, s ön nem tudja mikor jövök haza. Kérje, hogy írjon, ha valami dolga van velem.”

„Igen uram.”
„Várjon, Olivér!”
Olivér várt. Ismét szünet állt be, s hosszabb mint az első. Aztán az ur njra vallatni kezdé a szolgát.

„Olivér, fiatal-e a nő?”
„Igen uram.”

„És — esinos?”
„Szerintem uram több a csinosnál.”

„Ej? Ej? Mit ön szép asszonynak nevez — nemde Olivér?”

„Határozottan, uram.”
„Magas?”

„Csaknem oly magas, mint én, ezredes ur.”

„Ej? Ej? Ej? | És szép alak?”
„Karcu mint a palma, uram, és egyenes, mint a fenyő.”

„Meggondoltam a dolgot Olivér, itthon vagyok. Vezesse bel vezesse be!”

Annyi világos volt, hogy helyesen cselekedtem, midőn a szobaleányért küldtem. Milyen lett volna Olivér jelentése felőlem, ha szintelen arccal, zilált halzattal mutatom be magamat nála?

A szolga ismét megjelent és a belső szobába vezetett. Fitz Dávid ezredes elém jött üdvözlétemre. Hogy nézett ki az ezredes?

No, olyan volt, mint a jó conservált öreg urak lenni szoktak, mondjuk hatvan éves korukban; kicsi és vékony alakjával leginkább orának feltűnő hosszúsága által volt nevezetes. E részlet után, még ritka szépségű barna parókája is szemembe tűnt; valamint apró szürke szemének villogása; rövid, katonás pofaszakála, mely a parókához hasonló színre volt festve fehér fogai és megnyerő mosolya; elegáns sötétkék kabátja, melynek gomblyukában kamélia diszelgett; és végre pompás gyűrűje, egy rubinttal, mely kis ujjáról csak úgy felragyogott, midőn udvariasvsn intett, hogy helyet foglaljak.

„Kedves nagysád, mily rendkívül szíveség ez kegyedtől! Már régen vágytam azon szerencse után, kegyedet megismerhetni. Eustace régi barátom. Szerencsét kívántam neki, midőn házasságáról hallottam. Szabad-e őszinte vallo-mást tennem? Most hogy nejét láttam, irigylem is!”

Jövöm, életem talán ezen ember kezei közt volt. Figyelmesen tanulmányozám; jellemét arcából igyekeztem kiolvasni.

Az ezredes ragyogó kis szürke szemei megszelidültek, a mint rám tekintett; az ezredes erős és durva hangja leghalkabb, leggyöngédebb árnyalatába olvadt, midőn velem beszélt; az ezredes egész modora, azon perctől fogva, hogy a szobába léptem, a bámulat és tisztelet szerencsés vegyületét fejezé ki. Egész közel voná székét az enyémhez, mintha kitüntetésnek tartaná, ha mellétem ülhet. Meg fogta kezemet és keztyűmet ajkaihoz emelé, oly modorral mintha e keztyű a legédebb gyönyört nyujtaná, mit a világ felmutathat.

„Kedves Woodwillené,” szölt, midőn gyöngéden visszahelyezé kezemet ölembe. „kérem, legyen elnéző egy öreg ember iránt, ki a nőket imádja. Valóban kegyed megvilágítja e sötét házat. Oly nagy élvezet kegyedet láthatni!”

(Folyt. köv.)

Szabó Lajos fiai

női divatáruház

gyapju és mosókelmékben

alkalmi vásár

leszállított

jutányos árak.

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely közelében a vámospércsi országút mentén fekvő ugynevezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint felépti munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet Dr. Márton Kálmán ügyvédnél Piacz-u. 44. szám. Ujfalussy-ház.

Legjobb, legszebb

alkalmi

ajándékokat

legolcsóbban

Gasparik Ádám

órás, ékszerésznél szerezhető be.

Piacz-utca 85. sz. Royal szállodával szembe. Ugyanott óra javítások a legolcsóbban eszközöltetnek.

Biztosítási,

gép- és könyvutazók, valamint ügyes segédjegyzők tetemes mellékjövödelemhez juthatnak.

WEISZ S.

BUDAPEST, Lánchíd-utca 17-ik szám. 2491

Alírási felhívás.

A Néptakarék-pénztár

mint szövetkezet

Debreczen, Piac-u. 30. sz. alatt 50 fillér törzsbetéttel 1909. január 1-ével II-ik ötéves társulatát nyitja meg.

Akik hetenkint legalább 1 koronát és életkoruknak megfelelő táblázat szerinti csekély pótdíjat is befizetnek, azon kedvezményben részesülnek, hogy a befizetett tőkájük nemcsak 4% kamattal lesz tőkésítve, de 1000 koronáról szóló életbiztosításhoz is jutnak, melylyel úgy a takarékosság mint a család jövőjéről való gondoskodás célja egyszerre és könnyen érvényre jut.

Uj tagok (férfiak és nők) ezen biztosítói rendszerbe beiratási díj és késedelmi kamat nélkül bármikor beléphetnek és megfelelő kölcsönre igényt tarthatnak.

Vidéki tagok postadíj nélkül eszközölhetik befizetéseiket.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Az igazgatóság.

Globusz

fémisztító
kivonat

minden más tisztítószer felülmul

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdeségét, hamvasságát, rózsaszínben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvörösséget. Az eldurvult, kirepedezett ésszélkífujta arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Pouderialá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s fóráktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

Köhögés, rokedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér.
Csak R É T H Y-félét fogadjunk el!

Használt,

de teljesen kijavított sorvetőgépek minden nagyságban, ugyszintén a világhírű eredeti Melichar-féle Unikum Drill vetőgépek továbbá Répavágók, Szecsavágók, Ekék, Boronák, Szőlőzuzók, Borsajtók és általában mindenféle gazdasági eszközök kedvező feltételek mellett eddig nem létezett olcsó árban felelősség mellett kaphatók.

Bagi István

gazdasági gépraktárban Kaba. 2266

A Párisi

Nagy Bazár

Dégenfeld-tér 7. sz.

alatt,
a kenyér-piaczon van.

Világítás csodája!

A javított borszesz „Eugeos“ lámpa tetszetős és világosabban ég mint villany és légszesz, teljesen veszélytelen, 1 liter borszesz 18 óra világításhoz elegendő. Minden létező lámpára alkalmazható.

== Nélkülözhetetlen mindenkinek. ==

Egy lángú „Eugeos“ égő K 7.50. — Kettős lángú mint mellékelt ábra K 12.50. — Szétküldése csakis utánvét mellett.

MAX PINKUSZ Wien

II. Taborstrasse 22.

Kereskedők és viszontelárusítók nagy árendeményben részesülnek.

Ügynökök

felvétetnek sorsjegyeknek az 1883. XXXI. t.-c. értelmében részletfizetésre való eladására. Havi jövedelem 300—400 K. Biztos eredmény bárkinek.

Valuta Bank Részvénytársaság

budai fiókja 2491

Budapest, I., Fehérvári-ut 19. szám.

Pollák S. Villamos világítási és Motorberendezési vállalata

Telefon 656. sz.

DEBRECZEN, Piacz-utca 43.

Telefon 656. sz.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy az általam feltalált és forgalomba hozott „Folytatólagosan kapcsolható biztosító készülék“ (villanyos világítás és erőátvitel részére) beszerzése által minden villamosáram-fogyasztónak módjában van a rövidzárlat, áram túlfeszítés, vagy vigyázatlan kezelés folytán beállott biztosító kiolvadásokat minden költség és szakavatkozás nélkül azonnali helyreállítani. Ezen készülék teljesen tűzmentes, 25 tartalék biztosítóval van ellátva és egyszersmint mint kikapcsoló is használható.

Fentiéknél fogva t. Czimednek saját érdeke, hogy villamos berendezését ezen szab. biztosítómmal szereltesse fel, mert ezáltal azon helyzetbe jut, hogy minden előforduló tüzemzavart azonnal megszüntethet, szakember hozzájárulása nélkül. Az általam készített berendezéseket ezen szab. saját gyártmányu „folytatólagosan kapcsolható biztosító“ készülékkel szerelem fel s minden berendezés szakszerű elkészítéséért, valamint zavartalan működéséért 3 évi teljes jótállást vállalok.

Szíves megbízásait mielőbb kérve, vagyok teljes tisztelettel

POLLÁK S. elektrotechnikai cikkek gyára DEBRECZEN, Piacz-utca 43.

Cs. és kir. szab. „Folytatólagosan kapcsolható biztosító“ villanyvilágítás és erőátvitel részére.

Bekapcsolva.

1 darab biztosító készülék 4-6 és 10 Amperig K 3.20 25 tartalék biztosító 4-6 és 10 Amperig K 1.-

Mindenemü csillárok, asztali lámpák, világító testek és felszerelési cikkek nagy választékban. Légszesz- és petrolum csillárok szakszerű átalakítása villanyos világításra.

Villanyos erőre berendezett nikkelező, galvanizáló telep és elektrotechnikai müintézet.

Megszüntek a rövid zárlat által okozott kellemetlenségek Magyar ipar! Magyar találmány!

„Folytatólagosan kapcsolható biztosító“ villanyos világítás és erőátvitel részére.

Szabadalmazva: Magyarország. 33763, Ausztria 25657. Németbirod. 182059. Angolország 11667. Északamerikai Egyesült Államok 860606. stb. stb.

Kikapcsolva.

Donogán és Somossy
Debreczen,
 Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,
 vászon, kész fehérnemű.
 Női divatárak. Külön sző-
 nyegosztály.

Óriási választék!

Téli fürdő kura a

Félix-gyógyfürdőben.

Európa leggazdagabb természetes forró és meleg kénes források. A víz hőfoka 49 celcius. 17 millió liter víz napi mennyiség. Csuz (Reuma) köszvény és bőrbajok stb. ellen. Fürdő és ivó gyógy mód. Szobákból a fürdőbe vezető zárt folyosók állandóan fűtve vannak. Bármely időben, meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, szobafűtés, világítás és fürdés naponként 7 korona.

Vasut-állomás, posta, távirada, interurbán telefon a fürdő-telepen. 2330
 Prespektust ingyen küld az Igazgatóság.

Sesztina Lajos vaskereskedése

Piacz-utca 23. szám.

Nagy raktár

vizvezetési csövekben, kútkagylókban.

Zsírödönök.

**Konyha-edények, főző kony-
 hák, kályhák, John-mosógépek.**

2375

Légszesz és villamos csillárokat,

ámpolnákat, falikarokat, mennyezet, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készít petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

Telefon 638. szám.

Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyvá-
 lasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulhatatlan vívmánya a legegő légszeszlámpák
 50 százalék légszesz megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatás fénynyel
 3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalék légszesz
 megtakarítással 85 liter légszesz fogasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény” gáz izzótesteket, (harisnyákat)
 melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint
 minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legújabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lakodalmi és bál meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó munkálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda
 művezetője.